

Tabaru: Bible for Habakkuk, Haggai, Ruth

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

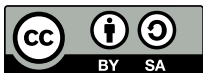
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Ruth

Chapter 1'O susa ma 'orasi 'o Yehuda ma daeraha

¹ Ma 'orasi ge'ena 'o hakimi 'o pareta, 'o susa 'i dadi manga daeraha. Naga 'o nauru 'i moi 'ai 'asali 'o Betlehem ma bendarino, 'o Yehuda ma daerahano, 'o tagi de 'o manoa 'o Moab ma daeraha, 'una de 'i 'ekata ma de 'i ngo-ngoaka 'o nauru ya mididi.² 'Una ge'ena 'ai ronga Elimelekh, maekata mi ronga ngo Naomi, de 'i ngoaka modidi ge'ena ma ronga 'o Mahlon de 'o Kliyon, 'o Efrata ma nyaa-nyaa 'o Betlemuno, 'o Yehuda ma daerahano. Ge'enaka de yo totarika 'o Moab poka, de yo manoa ka doka.³ Ge'enaka 'Elimelekh nog Naomi ma rokata 'o songene, de muna mo manoa mi ngoa oka go'ona ya mididi.⁴ Ngoaka go'ona ya mididi yo maka 'ese de 'o nge-ngeeka 'o Moab ma daerahano. 'O riaoka mi ronga ngo 'Orpa de 'o dodotoka mi ronga ngo Rut. 'Ona ka doka yo manoa ma doingo 'o taunu mogiooka.⁵ De 'o ngoaka go'ona ya mididi, 'o Mahlon de 'o Kilyon mita yo songene ho muna misidamadakou ami ngoaka 'o nauru ya mididi ma de mi rokata. Naomi mo lio⁶ Ge'enaka de muna de ma dungunu ya mididi yo masadia la yo lio 'o Moab ma daeraha, sababu muna mo magisene 'o Moab ma daeraha ma Jou aki kalesangi 'ai 'umati de 'o 'inomo 'aki kula onaka.⁷ Ge'enaka de muna de mi dungunu ya mada 'o ngii ge'ena de yo tagi. Geda gee manga dodagi ma sigoronaka yo lio 'o Yehudaka,⁸ Ngo Naomi mo ngose ma dungunika, "Nio tagi de nio lio ngini moi-moi nia 'esa manga oaka. Tanu ma Jou 'oni dora ngini isoka gee 'o kia naga gee nosi dumutokau gee yo songe-songenika de ngoino.⁹ Ma Jou 'o kula nginika 'o baliara ma ngii moi-moi nia rokata manga oaka." ge'enaka de muana makiamde de 'ona ma yo'ari.¹⁰ 'Ona ka yo ngosekau munaka, "Ngomi mio lio de-dengona 'ani daeraha."¹¹ Ma 'o ngo Naomi mo sango, "Nio liou 'ai ngoa-ngoaka. 'I do'oa ho ngini nio mau nio matuono dede ngoi? Ngoi kai dadiau toni kula 'o ngoaka nauru la 'i dadi nia rokata nia diei.¹² 'Ai ngoaka nio liou, nio tagi, sababu ngoi to perekiokau de kato ngaamokau de nako to ngose ka to ngaamokosi, 'oobiri ne'ena ma 'i dadi.¹³ 'I dadioka nio ma dama sigado yo dogu'uruoka? Salingu nio tahani ka nio ngaamokua? 'o ngo-ngoaka 'ua ko ge'ena de nio susa sababu ngoi ka to ngoakuau ma Jou 'osi susa.¹⁴ De yo'ari ya kua-kuatie ge'enaka. Ge'enaka de ngo "Orpa miame ma dungunika, ma ngo Rut muna ka mo masi mada ma dungunoka.¹⁵ Ngo Naomi mongose, " 'Oni lega 'ani geri 'o boanou 'i daeraha de 'i 'opuji-puji" 'o lio 'o moteke una.¹⁶ Ma ngo Rut mo ngose 'ua noi babata ngoi mangale to moteke de-de ngona, sababu kiaka ngona notagi ngoi mita ge'enaka to tagi. Kiaya no ma toobiri ngona ngoi ma ge'enaka to ma toobiri, tongona 'ani daera ngoi ma 'i daera, to ngona ni Jou ngoi ma 'ai Jou.¹⁷ Ngona kiaka no songene ngoi ma to songene de 'ina po'osuku ge'enaka. Nako ngoi ma Jou 'oi hukum, paili de ge'ena po maka ti-tingaka duga ka po songene.¹⁸ Ma 'orasi ma Jou mi make ngo Rut misingina de ma gongu marai mo maogorokau mo bicara.¹⁹ Ge'enaka de ya mididi go'ona yo tagi sigado 'o Betlehemuka yo totarika. Ma 'orasi ge'ena 'ona yo totarika 'o Betlehemuka, yaki todokana ho nge-ngeeka yo sano, "Ngo Naomi ge'ena?"²⁰ Ngo Naomi ka mo ngosekau 'onaka, " 'Ua noisi ronga ngoi ngo Naomi, ma noi si ronga ngoi ngoi ngo Mara, sababu ma Jo'oungu ma Dutu 'oidiei 'ai ahu 'isingisara.²¹ Ngoi to tagi de 'i singina ma ngodumu, duga ma Jou 'oisi gilio kai kia-kia 'ai giamma ma soatoka. 'Idoa ho ngini noisi asoko "Naomi" sababu ma Jou 'o susa 'oi kula kau.²² Ngo Naomi de ngo Rut de ma dungunu yolio 'o Moab ma daeraha. De yolio 'o Btlehem ma 'orasi 'o gutuku ma gurue.

Chapter 2Nngo Rut de 'o Boas yomaka make.

¹Ngo Naomi muna 'ami geri 'i moi, 'ai ronga 'o Boas. 'O Boas 'una ge'ena ka 'o nyaa ma somoaa de ngona ngo Naomi ma rokata, 'ona ge'ena de manga hartaka manga asali 'o 'Elimelekh.²Ngo Rut muna ge'ena 'o Moab ma nyaa, ka mo ngosekau ngo Naomika, "Ngoi to tagi 'o bairika la 'o 'o bira ma dota-dotaka to maduunu yo ma rame-rame magudeika ge kiaka manga singina yaoaa ngoino, ge'enaka de ngo Naomi ka mo ngosekau ngo Rut'tika, "Notagi 'ai ngoaka"³Ka ge'enaka de ngo Rut mo tagiokau ma bairika ge'ena de mo ma dungunu 'o bira ma dota-dotaka yo ma-manarama ma manga du-dunoko ge. De ma bairi ge'ena to Boasoka ge manga 'asali 'o Elimelekh 'kino⁴Geda ge 'o Boas 'o boano genaka, 'o Betlehemuoka de 'aino, de ka 'o ngosekau ge yo ma-manaramika 'o ngose ato, "Ma Jo'oungu ma Dutu 'onasi barakati". Ge'enaka de 'ona mita yongose, "Tanu ma Jo'oungu ma Dutu mita 'onisi barakati ngona".⁵Ge'enaka de 'o Boas 'o sano 'i moika ge 'osi ka-ka lega-lega yo ma-manarama, kao ngosekau, "Nagu muna ge'ena?"⁶Yo ma-manarama de 'osi ka-kalega ge 'o sango, "Muna ge'ena 'o Moab ma nyaa, aha yoliono de 'ongo Naomi 'o Moab ma daerano".⁷Ngo Rut ka mo ngosekau, tanu ngoi mita 'i dadi to ma dotoomu 'o bira ma do-dotaka ge yo ma-manarama manga dudunika, de muna mo ma dotoomu 'o bira ge'ena ka 'o ngorumikasi de 'isi kaino sigado ma'orasi ne'ena ka maeta ma ka momaogorua.⁸Ge'enaka de de 'o Boas 'o ngose ngo Rut'tika, "nosi gisene 'ai ngoaka", ngona 'uau no tagi no toomu 'o bira ma do-dotaka 'o bairoka, de 'ua nomasi mada ne'enaka, ma 'ena tatapu nomasi sori de 'o nge-ngeeka yo ma-manarama go'ona.⁹No lega-lega ma bairoka ge'ena yotooro, de naki moteke 'ona. Sababu, ngoi to besesongokau yo ma-manarama 'ona 'o naurika go'ona, la 'ua nisisika haga. Nako ani 'uru 'i dudungu, notagi noma darisi 'o 'akere ma ngioka de na 'okere¹⁰Ge'enaka de ngo Rut mo tilabuku-ku 'ami biono 'o tonaoka 'itigiku, de ka mo ngosekau 'o Boasika, " 'Do'oa noi makeno ngoi, ho ani singina ma sure ko ge'ena yaika? Momongo ngoi ne'ena 'o nyaa ma du-duino". ¹¹Ma 'o Boas ka 'o ngosekau, "Manga gudeiou 'o nyaa yosi ka carita ngoino mangale 'o kia so'ona yaoa-oa no ka dieiokau 'ani dungunika, ngaro ani rokata 'o songenokau ma, de kokiali ngona mita nomasi madakau ani 'esaka de ani deaka, mangale no tagi 'o daera i reguka ge, ka ngona ma ka na-nakoasi¹²Tanu ma Jo'oungu ma Dutu 'o kula 'o barakati ngonaka, sababu duga ka de ma Jou 'ai baliara ho nia 'akunu nio boa de nimasi ga-gao unaka.¹³Ge'enaka de ngo Rut ka mo ngosekau 'o Boasika, "Ngoi ta make kau 'o dora ngonano", sababu mangale ngona ho 'ai singina ta maoku 'irasai ma de 'i riidi, ngaro ngoi ne'ena kai materoa de gee 'o ngeka 'i reku-regu ma.¹⁴Ma 'orasi ya 'adono, de 'o Boas ka 'o ngosekau ngo Rutuka, "Ngoaka naino la 'oroti no'odomo gee 'ongai muruokasi na 'ese ma roti ge'ena 'o ngai moi de no daaru 'o cukaku". Ge'enaka muna mo gogeruku ge yo to-tora manga dateoka, de 'o Boas 'o 'inomo 'omi kula ho moodomo sigado mi punusoka ma kade manyia kasi.¹⁵Ge'enaka de ngo Rut mo ma du-duduanguoli mo tagi 'o bira mo toomu. 'O Boas 'oaiika de 'ongose gee yo ma-manarimika ato, "Naomi ma doka la 'o bira ma dota-dotaka mo ma dunguunu, 'ua nomi ruahe.¹⁶De tanu ka ngini sona nia singina, maeta-maeta nia mada nia giamoka, la 'i totauku de mo madunguunu. De 'ua nomi taanono.Naomi 'omi gi'isene 'o Boas¹⁷Ngo Rut mo maduunu ma bairoka ge'ena sigado 'o ange 'imata. De ma tadouku poilika 'o paudi maiokani maamooka.¹⁸Ge'enaka de muna ho lio, de ma'asaku ma bira ge'ena 'ami oaka. Geda gee ma dungunu ma make 'o kia naga ma 'asa-'asano ge'ena, de ngo Rut ma 'esa mosi supu demi kula madungunika 'o 'inomo manyia ka a bo-botua gee.¹⁹Ngo Naomi mo ngoseli ngo Rutuka, "Kiaka noma duunu ma ange ne'ena? De tonagu'unaka no manarama? Tanu ma Jo'oungu ma Dutu 'akisi barakati 'o nyaa gee ni ka-kalesangi ngonaka". Ge'naka de 'ongo Rut mo sijarita to nagu'unaka mo manarama, muna ka mo ngose kau, " Ne'ena ngoi to manarama 'o nyaa ka 'i moi gu'una 'ai ronga 'o Boas".²⁰Ge'enaka de 'o ngo Naomi mo ngoseli ma dungunika, "Tanu ma Jo'oungu ma Dutu akisi barakati 'o nyaa gee de manga doraka, 'o nyaa yo songe-songenokau ma de yo 'ahu-'ahuosi" de ngo naomi mo ngoseli mita ngo Rutuka, " 'o nyaa gu'una ka ngoneka, 'una gee 'onasi laha.²¹Ge'enaka de ngo Rut 'o Moab ma nyaa gumuna ka mo ngosekau, " 'O Boas 'o ngosekau ngoino 'ato halengu tatapu taki moteke de gee yo ma-manarama go'ona sigado 'i duanga 'ai gutuku ge'ena".²²Ge'enaka de ngo Naomi ka mo ngosekau ma 'dungunika, " 'I holoi yaoa ngona no moteke no manarama de ge 'o nge-ngeka ya ma-manarama 'o boas 'ai bairoka, 'ua no manarama 'o nyaa manga bairoka la 'ua nisi haga.²³Ge'ena ho ngo Rut tatapu mo moteke de gee 'o nge-ngeeka yo ma manarama 'o Boas 'ai bairoka. De muna mounu 'o bira ge 'i sira-sira ya 'utuku, de mita 'i'tu-'tu'uru ya 'utuku sigado 'iodumu ya duangoka. De ge'ena ma do'ingono muna mo manoa de ma dungunu.

Chapter 3'O bira yo doko-dokoka

¹ Ngo Naomi ma diotono mo ngose munaka, "Ngoaka kaidadi ngoi toni dasariki 'o ngii moi la ngona no sanangi?"² Ne'ena ka 'o Boasua, ge 'o sea yoma de-degese unaka 'iodumu ka 'o nge-ngeeka de nio ma tuo-tuonou de-de 'una, 'una ge'ena manga riaka dodoto? Ne'ena ma 'obiri 'una 'anoaku 'o bira ge ma ngii yo doko-dokoka.³ Noma 'osiki de noma 'pupurika, 'o baju gee 'i sure-sure nomasi noaku de no tagi gee 'o bira yo doko-dokoka, ma salingou 'ua una 'a nako no boaka sigado 'aduanga 'oodomo de 'o'okere.⁴ Ge'enaka dua 'una 'omaiduoka, de 'oni lega to'una 'ai ngii gee 'oma 'idu-'iduoka. Ge'enaka de naika la nagoraka to'una 'ai mosa gee 'i douoka de noma 'idudeu ge'enaka. 'Una dua osingose ngonaka 'o kia gee dua na diei.⁵ Ngo Rut ka mongosekau munaka, " 'O kia naga ge nosi ngosekau ngoino dua aha tadii".⁶ De muna mo tagi ge 'o topi yosi hangi-hangideka de ma diei 'o kia naga gee 'iodumu ma diotono mo sulookau.⁷ Ge'enaka de 'o Boas 'a duanga 'oodomo de 'o'okere de 'una 'isingina posironga de 'i sanangioka, ge'enaka de 'o tagi 'o ma'idu gee 'o gandum ya to-toomude ma dateoka. Ge'enaka de muna moboa ka moma ri-riidika de 'o Boas 'i mosa 'i daduie gee ma goraka, de moma 'iduokau.⁸ Ma 'orasi ge'ena 'outu 'i goronakau, de una 'i todokana masala ho 'o kasamao ge 'idate-dateika, ma gou-goungu nako 'o ngeeka mi moi mo ma'idude to 'una 'aidou ma dateoka.⁹ Ge'enaka de 'una 'o sano, "Ngona nago'ona?" Muna ka mo ngosekau, "Ngoi ngo Rut gee 'ani su-suloko".¹⁰ 'O Boas 'o ngose "Tanu ma Jo'oungu ma Dutu 'onisi barakati, ngoaka, ngona nosi dumutokau 'ani dora ge 'iamo-amoko kama sirasi, de kanaki ni-nikua 'o dogu'uru, gee yo kaya-kaya de yo susa-susa.¹¹ Ne'ena de 'isikaika, 'uau ni modongo ngoaka. 'O kia naga gee nosi demokau ngoino dua aha 'iodumu ta diei, sababu 'o nyaa 'iodumu 'o bendar ne'ena ya nako kau muna ge'ena 'o nyaa maoa.¹² De ne'ena, magoungu nako ngoi ne'ena ani du-dusu, ma naga 'o matengosi 'i holoiosi 'o sori ngonaka.¹³ Ne'ena maobiri ngona ne'ena kasi. Nako 'una 'o modeke 'atusu, madaka la 'una 'atusu. Ma nako 'una 'ooluku 'atusu, ngoi dua aha tatusu de ma Jo'oungu ma Dutu 'ai kuasa. Nomaiduou nasaibi-binuku".¹⁴ Ge'enaka de muna moma 'idudeu sigado ma saibibinuku, de kai taru-tarusikasi 'ena mo momiokau. 'O Boas ka 'o ngosekau, " 'Ua sigado 'o nyaa yanako 'o ngeeka ne'enaka yaino".¹⁵ Ge'enaka de ka 'o ngosekauoli, "Nokulano 'ani sakola de nosi dakunu". Ge'enaka de muna mosi dakunokau ". Ge'enaka de muna ma mosidakunokau, ge'enaka de 'o Boas 'omi dutuga 'o gandum 'o cupa butangaku 'ami sakola ma dodaku. Ge'enaka de mo tagiokau 'o bendarika.¹⁶ Ge'enaka de 'o ngo Rut mototarika ma diotonoka, de ma diotono ka mongose kau, "kokiau naga ngoaka?" Ge'enaka de muna mosi ngose 'o kia naga gee 'adieikau munaka.¹⁷ Ka mo ngosekau, " 'O bira 'o cupa butangaka 'oikulano, sababu ge'ena 'o ngose ngoino 'ua ngona nolio 'ani diotononika de ka 'o kia no 'asa.¹⁸ Ma diotono ka mo ngosekau, "Ngoaka no gogeruku, sigado ngona na nako 'itiei ma do-dogumu 'o hali ge'ena kai duanguasi ne'ena ma ange.

Chapter 4'O Boas de 'ioa ma dodaka

¹ De 'o Boas 'osi kaiye 'o ngorana maamoko ma bendar de 'o gogerieu ge'enaka. De 'i moi 'o toaka 'una ge'ena 'i ronga 'o Boas. 'O Ngose 'ato, " 'Esa moi nou nongoka na'ino de nogogerukosi". Ge'enaka de 'una 'aika de 'o gogerukou. ² Ge'enaka de 'aki 'asoko 'o balu-balusu 'o bendaroka de ka 'o ngosekau 'onaka, "Nio gogeruku nongoka" Ge'enaka de 'ona yo gogere. ³ 'O Boas ka 'o ngosekau 'ai 'esa moika gu'una, "Ngo Naomi mo liokau 'o Moab ma daeraka de muna mo mau maukunu nanga tonaka, 'o Elimelekh 'ai tonaka. ⁴ De ngoi ta maoku yaoa mita tonisitotara ma hali ge'ena ngonaka la na nako, " Nako nomau na 'tusu ge'ena nosi demo ge yo go-gogerie manga bionoka. Ma nako ko'ua ge'ena ka nosi ngose sababu ka ngone duga nanga mau patusu. ⁵ 'O Boas ka 'o ngosekau, "Yaoa ko ge'ena, duga nako ma tonaka ge'ena na tusu 'o ngo Naomioka, ge'enaka salingou nomi ngaamoko mita 'o ngo Rut 'o Moab ma nyaa gee 'ami rokata 'o songenokau sababu 'o tonaka ge'ena salingou 'o songe-songenokau de ya paretano. ⁶ Ge'enaka de 'o nyaa gu'una 'o ngose, " Nako koge'ena ngoi kata 'akunua ho ne'ena yaoa ngona la tamada 'ai haki mangale ngoi salengu 'i sira ta tusu ma tonaka ge'ena sababu ka'idadia ho yaoa ka ngonau na tusu ⁷ Ma 'orasi ge'ena, masira 'o Israeloka manga kianikoia yosi tagali, ge'ena dua yosi tatapuokasi ma hali ge'ena, de yosi tagali salengou ya goraka manga tarupa ma songona de yokula gee ya tutusika koge'ena ma dodagi 'o hali ge'ena 'o 'Israeloka. ⁸ 'O nyaa gu'una 'o ngose 'o Boasika, "Ka ngona na tusu". De 'ai tarupa ma songona na goraka de nokula 'o Boasika. ⁹ Ge'enaka de 'o Boas 'o ngose 'o balu-balusika de 'o nyaa 'iodumika, " 'O ange ne'ena 'iodumu mia make 'o Elimelekh de 'ai ngoa-ngoaka 'o Mahlon de 'o Kilyon manga kia sona ta tusokau ngo Naomioka. ¹⁰ De ngo Rut 'o Moab ma nyaa, 'o Mahlon ma bao gumuna, mita to ngoi 'aiekata koge'ena ma dodagi la yo songe-songenokau go'ona la manga ngoaka 'o dangonuku manga arisi de 'o pusaka 'ua 'iisanga. Nio ngano-nganono 'o ngorana ma amoko de 'o bendar 'oange ne'ena 'i dadi sakisi. ¹¹ Ge'enaka de 'o nyaa 'iodumu yo boa-boano 'o lo-lomu ma ngioka ka yo ngosekau, " Ngomi mio dadi sakisi tanu ma Jou 'adie 'ani 'ekata ngo Rahel de ngo Lea, manga ngoaka 'o gudei mangale 'o Yakub 'ai ngoaka tanu ngona no korago 'o Efrata manga sigoronaka de 'o Betlehemuoka nikoki nako. ¹² Tanu ma Jou 'onisi barakati la dua dema 'ena 'ani ngoa-ngoaka ma ngekomo 'o ngeeka kamo perekiasi numuna la tanu 'ani oa ma dodaku dua iso ka o Peres, 'o Yehuda de ngo Tamar manga ngoaka ¹³ Ge'enaka de 'o Boas 'omi 'ese 'ongo Rut de 'omi ngaamookau, 'o Boas 'omi ngaamokino 'o ngo Rut de ma Jou 'osi barakati de mo makuarene 'o ngoaka 'o nauru moi. ¹⁴ Ge'enaka de 'o nge-ngeka ka yo ngosekau ngo naomika, "Posi-siarene ma Jou gee 'oni kula kau 'ani dangono 'oange ne'ena de tanu 'ani ronga yaoa 'o 'Israeloka ¹⁵ Muna ge'ena nomi dora ma salah ngonaka de nomi paliara ni 'ahu 'o bionoka. 'Ani dungunu nomi singina de mo baraguna de 'o ngoaka 'o nauru ya tumudingi. ¹⁶ 'O ngo Naomi ma totiri 'o ngoaka de mo jaga ka mosi boso-bosono. ¹⁷ 'O nge-ngeeka gee ngo Naomi de ngo Rut manga siridateke yo diei 'o ngoaka nauru gu'una 'ai ronga 'o 'Obed. Nu'unau 'ai ngoaka 'o 'Isai de 'o 'Isai 'ai ngoaka 'o Dautu. 'O ngo Rut de 'o Boas manga oa ma dodaka ¹⁸ Ne'enu 'o Peres 'ai ngoaka de 'ai dangono: 'O Peres ma dea 'o Hesron. ¹⁹ 'O Hesron ma dea 'o Ram. 'O Ram ma dea 'o Aminadab. ²⁰ 'O Nahason ma dea 'o Aminadab. 'O Salmon ma dea 'o Nahason. ²¹ 'O Boas ma dea 'o Salmon. 'O 'Obet ma dea 'o Boas ²² 'O 'Obet ma dea 'o Isai. 'O Isai ma dea 'o Daut.

Habakkuk

Chapter 1('O Habakkuk 'omasi ga'asoko ma Jo'oungu ma Dutude)

¹ 'Ma Jou 'I demo 'o Nabi Habakkuk 'ai mamakeka. ² 'O kiasi ma doingoka, Jou, to masi gasoko, ma ngona ka no isenua, ngoi to masi gasoko ngonade, "Mikairohu!" Ma ngona ka noi lega? ³ 'Ido'oa ho 'o susa noisi dumutu ngoino siadono 'aniaya to mada make? Yoka-kairohu de de yo 'a 'aniaya 'ai bionoka, 'o karisi deo kalaani 'i madadi. ⁴ Sababu ge'ena, 'o hukumu ma guata koi 'iau, deo 'adili ma koi baorua siado ne'ena. Sababu 'o yo 'ti-tingkai yaki gooromo 'o nya yo ti-tieika, sababu ge'ena 'o 'adili ya kilioruku. (Ma Jou 'o sango 'o Habakuika) ⁵ Nia lega de nia ki tailako 'o nya-nya! De nia herangi sababu ngoi 'o manarama ta diei ma 'orasi ge'ena ka ngonasi de ngaro ni da caritakau ngonaka ma, duga ngona ka no ngakua. ⁶ 'Igoungu, Ngoi taki si momiki 'o Kasdim ma nya, 'o nya yo taba ngamo deo yo ca-caaro, 'o koremie deo koresara 'oange maako deoange ma dumunu ka yo dagioka ma dumutu yo manoa 'o soana deo ngii ngaro ka to'ona ma. ⁷ 'Ona ge'ena yokuata de paki domodongo, ⁸ Manga kuda, deo macani ma 'ena 'ikuatika, nako 'oobi-obiri deo sirigala ma 'ena 'i tingkai. Manga soldado de manga kudakuda yo boano yoma retenoka, 'o gurutoka de yaino, yo soso koge'ena 'o kodoba 'i 'utuku ⁹ 'o nya-nya go'ona yo boa ma dumutu 'ina sotumu, manga soldado ma bionoka, 'ina gooromo koge'ena 'o dadoko 'o ange masiarokoina, de yaki tago-tagokino yaki toomuno koge'ena 'o doongi manga gudeioka. ¹⁰ 'O koana-koana yaki ngose 'i torou, deo nya 'i la-laagomo ma, kayaki sela. 'O ngii de ma hisa-hisaka ma kaya sela, 'o tonaka yosi didumukosi 'o ngii ge'ena

deika ya 'ora.¹¹ 'Aha deika 'ona yooara kayo maogorua po ngose ka 'o dadoko ma riidi koi'ia, 'ona ya soono sababu ya masinganono de to'ona manga guata. ('O Habakuk 'ai ga-ga'asoko ma modidi)¹² Ya Juo 'amia 'Abba no tebi-tebini kama sirasi 'ena la dede Ngonau to? Ngomi dua kamio songenua. Ya Jou, Ngoni naki sitatapuokau 'ona yosi daga 'o hukuman, ya 'o Gigie 'i te-Teto, ngoni naki sitatapuokau, 'ona mi kula 'o sikisaa.¹³ 'Ani biono ka 'i holoi 'i tebini 'o dingkai na tutumu, de Ngoni kona 'akunua Na tutumu 'o singina ma dorou. 'Ido'oa ho 'o nya manga singina 'i totorou Nakimake kau de kano ma ri-riidoka, 'o nya yo ti-tingkai yo laani 'o nyaaka ge 'i holoi yotiei dede ona?¹⁴ 'O nya Naki diei koge'ena 'o naoko 'o ngootoka, po ngose kao hayaani ma pokoro yosi tagi-tagima soana ma balusu ma koi 'ia?¹⁵ 'Ona 'iodumu yaki situono dauie deo gumaa, yaki tagoko deo soma de yaki si toomu deo jaa, sababu ge'ena ho 'ona yo morene de manga singina 'i sanangi. ¹⁶Sababu ge'ena, manga susuba yosi suba mangale manga soma de manga susuba yo tuuku mangale manga jaa, sababu deo pakakasi ge'ena, 'ona yo mada make 'o hasili maamoko deo 'inomo maoa.¹⁷ Mangale ge'ena ho marai mangaase ma sarumoka ya 'aiki deo nya-nya yaki to'oma ka maeta ma ka yaki singinaa?

Chapter 2

¹ Ngoi tanu 'o lako-lako ma ngioka to ma 'okode de to ma 'okode 'o cading ma dekuoka ma dekuoka ngoi to mau tamake to'una 'i sasano kiana ngoito ngosekau, de to da-danu 'o kia dua 'o ngose ma Jo'oungu ma Dutu ngoino (Ma Jo'oungu ma Dutu o' Habakuika 'o sango)² Ma Jou 'o sango ngoino konee 'o Ngose, nalefoku 'o kianaga ge ma Jou 'oni si dumu-dumutu ngonaka de no si sonotuuku 'o teto 'i nou-nousoka, la o' nya ngaro yo oa-oaroko ma, 'i dadioka ya baca. ³ 'I gOUNGU, 'o kianaga ma Jou 'O ni si dumu-dumutu ge ma 'orasi kaya adonuai, duga-duga ke'ena madodogumikau 'i taari de g'ene koelulukua. Nako la kai to'ingo, nio damaa, sababu, ge'ena dua magou-gOUNGU 'i boa de kaya toto'orakua dua.⁴ ma 'i gOUNGU, 'o nya la manga alu mangununu yo dudukula ge'ena manga singina kai bootua, duga 'o nya yo titiei yo ahu de to'ona mang ngongaku.⁵ 'O nya yo maieie de manga singina 'i totorou ona ge'ena kayo singounua, duga-duag ona mita ge'enaka, manga 'uru ya pelenga yaamo amoika pongose kao songene ma 'uru, de koya kikiounua iso kao songene, ho marai 'o nya-nya 'o edete ya momoi yaki toomu deo nya iodumu mita yaki toomu.⁶ Koi gOUNGUaa dua ona iodumu kayo masi ka dola bololo mangale una, 'o sela madouro deo jojigi yosi nyanyi. Mabetongo 'i ngoseato: "ka nio torouoka nia roese nio si korago deo nya manga kiasonaa- 'ito 'ingo si kone'ena? De nio si paliara nia roesino de kiasonaa nio si taa tatoika ge!"⁷ Koi gOUNGUaa dua kaoako dadaioka ena ge ni laa laani, ge ni si totodokana yo momiki, marai ngini dua nio dadi to'ona manga batakoino?⁸ Sababu, ngona kai kudeiou 'o nya 'oedete ya momoi naki tagoko, ho marai ge ka naki boo-bootua ngonali ni tagoko, sababu 'o nya manga aunu na supuokau de sababu ani dingkai 'o soananka, 'o bendarika, deo kaasa 'iodumika.⁹ Kanio torouoka ngini niaoa madodaka nio degese 'o kiasonaa ge kai halalia. Ona dua manga ngii yo noa 'o ngii 'i kuru-kurutieka mangale manga roese yo si pidili 'o baulacoka!¹⁰ 'Anioa ma dodaka 'o susa naki si dibangi, 'o edate ya moi-moi naki tobiki de naki sotumu, ma ngale ge'ena ngona no baradosakau 'ani roese ma sireteka.¹¹ Ma 'i gOUNGU 'o te-teto 'o bebenono doka dua yosi gaso-gasoko, deo balaki 'ooa ma ngasuku-ngasuku dua 'i sango.¹² Ka nio torouoka 'o soana nio sigoko 'o 'aunu ma dateoka, de nia be-beno ma ba-bangini 'o dingkai ma dekuoka.¹³ 'IgOUNGU, ge'ena ko to ma Jo'oungu ma Dutua 'o dunia 'osi da-dadi Ai autorangi, ge'enalai 'o nya-nyaa manga roese yosi kangela, de 'o kiasona 'o 'uku ya ae-aeme, deo nya 'o edete ya mo-moi yo ma susa mangale 'o kia sonaa ma guna koi 'iya-'iya!¹⁴ 'IgOUNGU, 'o tonaka dua ya 'omanga de caaro mangale ma Jo'oungu ma Dutu 'Ai kuasa, koge'ena 'o 'akere 'ongootoko 'i matoomu.¹⁵ Kanio torouoka, nio masi ngini-ngini deo gokere nia kikula, 'o singina ma dorou 'i maka-kaganuku, de nia ki kokuta la manga maeke nia uungini.¹⁶ Ngona nosi bunusokau deo kokurangi 'o mara'ai ma dagali. Ngona mita na 'okere de kano kokitangonokau. 'O saoko ma Jo'oungu ma Dutu 'Ai giama ma guuidaoka dua 'i masingali ngonaka, de 'o mahe maamoko dua 'ani mara'ai ya tulu.¹⁷ Sababu, 'o galani ma dumutu 'o Libanon ma gi-gieka dua ngonaku ni tamunu, deo hayaani 'i ku-kudei ma so-sotumu nisi todokana ngonaka, sababu 'o nya manga 'aunu 'i uisokau de sababu 'o galaani ma dumutu 'o sooana, 'o bendar, deo kaasa 'iodumu. 'O Besesongo ma ngale 'o puji-puji ma Dutu.¹⁸ 'O kia ma guna 'o patongo 'i so-sonotoko 'o di-diei 'a sonottouku? 'O kia ma guna 'o patong yosi ka-kaduguisuku 'o ngeluku nisi dodotoko gee? 'O patong 'o didiei 'ongaku to 'una 'ai giama ma dulada ka momongo 'o kianaga gee 'a di dieiku ge duga-duga kao puji-puji ma dutu ma ilingi ma koiaka.¹⁹ Kanio torouoka 'o nyaa la 'o gota ma dobi'ika de nio ngosr, "Nomomikie!" Deo teto 'o ngai moi 'i mou-mouka nio ngoseato, "Nomaelangie!" ge'ena tongini nia do-dotoko? 'I gOUNGU, 'ena ge'ena 'o guraci deo saaka 'i masi saono, duga-duga 'ena ge'ena ka maeta ma kaiomasua.²⁰ Duga-duga ma Jo'oungu ma Dutu, 'O manoa to 'Una 'Aioa 'i tebi-tebinoka. Nia roese nio siriidukou to 'Una 'Ai bionoka, 'iodumu ngini 'o tonaka ma dekuoka.

Chapter 3'O Habakuku ai manyiati

¹ 'o Habakuk 'o manyiati. moteke 'o gari mabetongo.² Jou, ngoi to 'isenokau 'o habari mangale Ngona. Ani didiei Jou, ngoi todo modongo, No si 'ahuka ge'ene ngaro kade mataunu ma nosi aiika ge'ene ngaro kade ma taunu ma, Ani bahalaa masigoronaka, tanu ka No ngano-nganono Ani dora.³ ma Jou 'o boanuo 'o Teman madaeraaka, de 'I Tebi-tebini ma 'i boanou 'o Parang ma gigieaka, Ani pareta 'o dianga ma ya luunguku, de 'o dunia ne'ena 'i 'omanga de 'o susuba Ngonade.⁴ 'O darangi 'iso ka 'oange 'i siarie de 'o darangi Ani giamoka gee, ge'enanou doka 'o guata 'i supu.⁵ Ani bionoka yo papanyake 'o luti deo gogama 'i makakaniiki moteke Ani dou ma saaka⁶ Una 'o ma 'okode ho 'o tonaka ma 'i kagii, Una 'o katutumu 'o sigilolitino ho 'o nya yo maruahe, 'o gigie ge de ma 'enau kao gausirasi ma dua 'i katitingaoka, 'o diko-diko ge kade de ma taunu 'i ratu-ratusou ma do 'ingoka, dua mita 'i masirukuoka, de ge'enau mita mado'ingono Ani ngukomo.⁷ Ngoi tamakeka 'o Kusang manyaa mangaoa madidingoonie, ma kaidadia 'i ma'ahi, de manga dadarusu ma kasa giika.⁸ 'O akere ma roe-roesikaa no do'otasa Jo'oungu ma Dutu? 'o akere ma roe-roesikaa Ngona no murukaa? 'o ngootikaa Ngona no dagamamu? Ho marai No parenuku Ani kudaka ge Ni si utu-utumu ge'ena?⁹ 'Ani toimi ma'esa Naelangieu, de no si tabiokou mangoaka. Ngona 'o tonaka No si kabula ho 'i dadi 'o 'akere ma roe-roese, iso ka ge Ngona No jajiokau.¹⁰ 'o gigige 'i katirine 'i madutumu Ngonaka, 'o bah ma'akere de maguruusoka, 'o ngooto yamo-amoika maguruusu yo 'isene, de mang giana ya gorakie.¹¹ 'Oange deo mede ma 'i maogoruku to 'ena mangiika, sababu 'Ani toimi ma ngoa-ngoaka 'i pidiloka, de Ani kuama ma letongo ma yaki deletongoka.¹² 'O do'otasa madodaka Ngona 'o dunia Naki lolituku, de murukaa madodaka, Ngona 'o nya-nya Naki dokoku.¹³ Ngona No tagi Ni bionika la Naki si laha Ani nya, de mita Naki si laha ani nya ge Naki dau-dausokau. Ngona Na torouokau 'o ngukomo ge 'o nya yo tatangeluku mangaoaka, de Na'aiki mahahangi, sigado dau meteto ma dodogumuku.¹⁴ Ngona Naki topoko manga tentara ge de to'ona masirete manga toimi ma doto, de yo makuata la 'i dukula ngoi de yo morene iso ka ge 'o nya masusa 'i moi 'i sihaga kayo ma 'iu 'iunu.¹⁵ De Ani kuda-kuda ge'ena Ngona No ma'okode 'o ngootoka, deo akere ma kasa 'aboka mangale 'o dobele maamoko.¹⁶ Ma 'orasi ngoi togi 'isene ge'ena, ai singina 'igaraki, 'ai 'uru mita 'i garaki togi 'isene 'o guruusu ge'ena, ai kobo-kobongoka tamaoku iso kao ga'ali yo doosangika, ngoi ka to titirine to ma 'okode 'ai ngiika. Duga ka to ma rii-riidi de to damaa maange 'i sasangsara ge'ena dua yaki doboa 'o nya gee ka de manga duonoka yo boa yo laani ngomino.(Kai Taurika Po Morene ma Jouka)¹⁷ Ngaro 'o ara ma roese kai surumuau, 'o anggur maroese kai sookuau, 'o zaitun ma roese mahasili ma naga singina kaya daenuau de nanga bairoka ma hasili 'o 'inomo ma koi 'iau, 'o kabingi deo domba 'i koki supu ma dadatooka, de 'o sapi mita ma kurunaka koi 'iau.¹⁸ Duga ngoi to morene mangale ma Jo'oungu ma Dutu, de kai tooroli sababu ma Jo'oungu ma Dutu oi silaha kau ngoi.¹⁹ Ma Jo'oungu ma Dutu Uan ge'ena tongoi ai guata, Una adiei tongoi ai dou, kai matero deo taduku ma dou, Una 'oi sidabika to ka dagi ai diko-dikoka.Madumutu ge po nyanyi de yo si 'asa-'asa, deo koroncong yo kuti-kutika.

Haggai

Chapter 1(Ma orasi ya adonokau ma Jou Aioa po si goko)

¹ O taunu modidi o Darius okoanuku, o doosangika o mede butanga, oange madidisiraka o mede ge ena, ma Nabi Hagai o sitotara ma Jou Ai demo o Zerubabelika, o Sealtiel ai ngoaka, o Yehudaka manga Bupati, deo Yosuaaka, o Yozadak ai ngoaka, ma imam maamoko, ma betongo konee, ² "Ma Jou o alam madodadi konee O ngose: o kaasa ne ena yo ngoseato, 'Ma orasi ko ya adonuasi ma Jou Aioa po sigali po sigoko!'"³ Ge enaka de, ma Nabi Hagai o si totara ma Jou Ai demo, ma betongo konee, ⁴ "Ne ena to ngini nyia orasi nyio ma noa to ngini nyiaoa-oaaka nyia beno nyia suu sureku, ena o Ooa ne i totaka i bootukou?"⁵ Mangale ge ena, ma Jou o alam ma dodadi konee O ngose, "Nyia taru kira nyio si didiei a nyia kaada ani! ⁶ Nyio ma dadatomo o lamo, duga nyia toorino ka maetaka. Nyio oodomo, duga o bunusu ka nyia maoa. Nyio okere, duga ko nyio ma aonoa. Nyio ma bajuku, duga nyia roese koi boroasoa. O nya o sea yo ma degeseno iso kao kadu i eto-etonguku yo donoa!"⁷ Ma Juo o alam ma dodadi konee O ngose, "Nyia taru kira nyio si didiei a nyia kaada ani! ⁸ Nyio sau o gigiede, o gota nyio asa, deo Ooa ge ena nyio si goko, la to Ngoi Ai singina i sanangi de ge enaka dua Ai mulia i ma si nyata," ma Jou Ai demo. ⁹ Nyio dapau iamooka nyia eseno, ena i goungu ma hasili ka maetaka. O hasili ge ena nyia asaka nyiaoaaka, Ta saili Ta bootoka. I do oa ho ko ge ena?Ma Jou o alam ma dodadi I demo, "Sababu, to Ngoi Aioa i totaka i bootukou, ena ngini duga ka nyio kotibi de to ngini nyiaoa masirete."¹⁰ Mangale ge ena, o dianga ma dumuria ya tu umunokau deo tonaka ma hasili ya tu umunokau. ¹¹ Ngoi To dagasoko o ngogoro maamoko, a nyia tonaka ma dekuku, o kie-kie ma dekuku, o bira ma dekuku, o anggur ma dekuku, o gooro ma dekuku, o tonaka ma hasili iodumu ma dekuku, o nya ma dekuku, o hayaani ma dekuku, de nyia giana ma gangelano iodumu ma dekuku." (Ma Jou Aioa Yo Kurue

Yo Si Goko)¹² Ge enaka de, o Zerubabel o Sealtiel ai ngoaka, deo Yosua o Yosadak ai ngoaka, ma imam maamoko, deo kaasa ma nyiha iodumu yo singounu ma Jou Ai ilingi, to ona manga La Ta Allah, de mita ma Nabi Hagai ai demo-demo, i ma kamoteke deo kia naga ma Jou O suu suloko, to ona manga La Ta Allah. Ge enaka deo kaasa ge ena i domodongo ma Jouka.¹³ Ge enaka de, o Hagai, ma Jou Ai susuloko, o si totara ma Jou Ai besesongo o kaasaka. Konee o ngose, "Ngoi dede ngini", ma Jou Ai demo."¹⁴ Ma Jou O simomiki o Zerubabel o Sealtiel ai ngoaka ai dumeda, o Yehuda manga bupati, deo Yosua o Yozadak ai ngoaka, ma imam maamoko, ai dumeda, deo kaasa ma nyiha iodumu manga dumeda. Ona yo boa de yo kurue yo manarama yo si goko ma Jou o alam ma dodadi Aioa, to ona manga La Ta Allah,¹⁵ (2-1a) O taunu modidi, o mede butanga deoange monaoko de soata, ma Koana o Darius ai pareta ma dodaka.

Chapter 2(Ma Jou o dumed A ki Kula o Umatika)

¹ (2-1b) O mede tumudiingi, deoange monaoko de moi ma orauku, ma Jou Ai demo i uti o Nabi Hagaiku, konee: ² "No ngoseka o Zerubabelika, o Sealtiel ai ngoaka, o Yehuda manga bupati, deo Yosua, o Yozadak ai ngoaka, ma imam maamoko, deo kaasa ma nyihaka, ³ 'Na go ona nginioka ya makekau ma sira o Ooa ne ena i sure? Nyia didibangoka doka, ko kia de ne ena naga i tadangino? Koi gOUNGUAA iso ka ma guna koi iau nyia bionoka? ⁴ Duga-duga, ne ena naga, ni singina na kuatione, hei Zerubabel,' ma Jou O ngose. Ni singina na kuatione, hei Yosua, o Yozadak ai ngoaka, ma imam maamoko. Nyia singina nyia kuatione hei kaasa iodumu, ma Jou ko ge ena O ngose, de nyio manaramou, sababu Ngoi ne ena dede ngini, ma Jou o alam ma dodadi O ngose, ⁵ i ma ka daene deo jaji To si pusuokau nginika kao Mesir ookasi nyio supu. To Ngoi Ai Ngomasa I Tebi-tebini anyia si goronaka i manoa. Ua nyi modongo! ⁶ I gOUNGU, konee ma Jou o alam ma dodadi O ngose, 'ma moiisi, maetaetasi, Ngoi dua To sigii o dianga deo tonaka, o ngooto deo nyiha, ⁷ Ngoi dua To sigii sagala nyaa, la sagala nyaa manga gorago i boa de ni doolu. Ge enaka de, Ngoi dua To si omanga o Ooa ne ena deo sure, ma Jou o alam ma dodadi O ngose. ⁸ O saaka ge ena to Ngoi, deo masi ge ena to Ngoi,' ma Jou o alam ma dodadi O ngose. ⁹ O ooa ne ena dua ma sure dua ya pailikaka de ma sira, ma Jou o alam ma dodadi O ngose. Ne enaka dau dua, o dame deo singina ma dotara To kula, ma Jou o alam ma dodadi O ngose." (Oange Ne ena o Barakati ma Orasi i Kurue) ¹⁰ Oange monaoko de soata ma orasi o mede sioku, ma koana o Darius o taunu modidi o paretaku, ma Jou Ai demo i boa o Nabi Hagaiku, konee, ¹¹ "Ma Jou o alam ma dodadi konee O ngose, nyio sano ma imamika o autorangi ma ngale: ¹² Nako o nya moi gu una o hayaani maakeme i tebi-tebini oa asano ai baju ma doeka o sinoaku, de ai baju ma doe ge ena ya tigi o rotika, o kia sonaa ya sasakaiku, o anggurika, o goorika, bolo o inomo o kia bato, i dadi tebinii? gee ya tigi-tigika?" Ma imam iodumu yo ngoseato "ko ua!" ¹³ Ge enaka de, o Hagai o sano, "Nako gu una i moi o ceremoto sababu o mayeti a tigi, de a tigi iodumu ge ena, i dadi ceremoto? iodumu ge ena?" Ma imam iodumu yo sango, "I ceremoto!" ¹⁴ O Hagai o bicara ko nee o ngose: "Ko ge enala o umati deo kaasa to Ngoi Ai bionoka, ko ge ena ma Jou Ai demo. Ko ge enali mita iodumu to ona manga giama ma jojobo. Sagala kia sona yo si suba-suba ge enaka doka iodumu kai ceremoto." ¹⁵ "Ne ena dua, nyia taru kira nyio si didiei ma gurue oange ne ena dei sikaika, ko uasi deo teto o ngai moi yo donoa o teto i regu ma dekuoko ma Jou Aioa ma dodaka. ¹⁶ "Ma orasi ge ena, dua o nya yo boa de ya make o bira ma boluoka salingu o kula monaooka, duga ge enaka kao kula mogiooka, deika dua o nya yo tagi o anggur yo teo-teoka yaika yo ma duguuti, o guguiti o nagi motoa, duga ge enaka kao guguiti monaookau. ¹⁷ Ngoi Ta ta ajariikau a nyia giama ma jojobo ge ena deo sagala hayaani, o bira ma panyake, deika o besaka i utiku kao teto, duga ngini nyiooluku nyio ma kilioro Ngoino, ma Jou Ai demo. ¹⁸ Nyia taru kira nyio si didiei, ma gurue oange ne ena dei sikaika, ma gurue oange monaoko de soata ma orasi o mede sioku. Ma gurue maange i noa ma Jou Aioa ma baburu, nyia taru kira nyio si didiei: ¹⁹ O hini ka de ma enakasi o raongoka nyia daotika?, de dua naga o anggur ma roese, o ara ma roese, o delima ma roese, deo zaitun ma roese koi sookuasi? Oange ne ena dei kurue, Ngoi dua To nisibarakati!" ²⁰ Ma Jou Ai demo i uti i sigali ma modidi ma nabi Hagaiku maange monaoko de soatuku ma mede ge ena, konee i ngose: ²¹ "No ngoseka o Zerubabelika, o Yehudaka manga bupati, konee: Ngoi dua to sigii o dianga deo tonaka. ²² Ngoi dua Ta leoto pagara o koa-koana manga kadato, Ngoi dua Taisanga to ona manga guata o kaasa o koana ya momoi, Ngoi dua Ta tabe-tabe manga kereta deo kereta yo asa-asa, manga kuda deo kuda yo asa-asa dua moi de moi yo songene de to ona manga manai mangaase." ²³ Maange ge ena, konee ma Jou o alam ma dodadi Ai demo, Ngoi dua toni ese, hei Zerubabel o Sealtiel ai ngoaka, to Ngoi Ai susuloko, ma Jou Ai demo, dua toni diei iso kao meterai ma ali-ali, sababu Ngoi To niiriokau, ma Jou o alam ma dodadi Ai demo.